

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Olsztyn, 9 marca 2026 r.

Wydział Polityki Społecznej

PS-VI.431.2.2.2026.KS

Szanowna Pani

Wiesława Szymczyk

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Gołdapska 23

19-400 Olecko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku, ul. Gołdapska 23, 19-400 Olecko. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Jednostką kierowała pani Wiesława Szymczyk, która od 1 lipca 2002 r. pełniła obowiązki kierownika PCPR, natomiast stanowisko Dyrektora objęła 1 stycznia 2006 r. **/akta kontroli str. 1/**.

Kontrolę w trybie zwykłym przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

Katarzyna Henryka Stefanowska – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów, legitymacja służbowa nr 32/2016, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,

Agnieszka Brzozowska – główny specjalista, legitymacja służbowa nr 30/2016, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,

na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.65.2026 z 28 stycznia 2026 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: Kontrolę rozpoczęto w dniu 9 lutego 2026 r. i zakończono w dniu 16 lutego 2026 r., z wyłączeniem: 11 i 12 lutego 2026 r. Kontrola została odnotowana w książce kontroli Jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 11.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Realizacja zadań powiatu w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej;
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2025 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49 ze zm.) – dalej jako ustawa wrispz, w związku z zapisami art. 180 pkt. 3, art. 182 ust. 1 oraz art. 140-153 ustawy wrispz, oraz zapisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 1691), zwanej dalej Kpa.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniem**.

USTALENIA KONTROLI

W treści ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) PCPR/ Centrum/ Jednostka - co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku,
- 2) Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku, panią Wiesławę Szymczyk,
- 3) Regulamin - co oznacza: Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku,
- 4) Powiat - co oznacza: Powiat Olecki,
- 5) Wykaz/ Wykaz osób – co oznacza: Wykaz osób będących w procesie usamodzielnienia w badanym okresie, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
- 6) osoba usamodzielniania/ wychowanek – co oznacza: osobę opuszczającą po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka bądź placówkę opiekuńczo-wychowawczą, o której mowa w art. 140 ustawy wripisz,
- 7) IPU/ program - co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wripisz,
- 8) opiekun - co oznacza: opiekuna usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ust. 2 i 3 ustawy wripisz,
- 9) projekt - co oznacza: projekt realizowany w Centrum pt. „Wsparcie systemu pieczy zastępczej w Powiecie Oleckim”.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji (w tym dokumentów powstałych przed 1 stycznia 2025 r., a mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą) oraz informacje i wyjaśnienia przekazane przez panią Wiesławę Szymczyk – Dyrektora PCPR, w obecności której została ona przeprowadzona.

1. Dokumenty organizacyjne kontrolowanej Jednostki i organizacja pracy w zakresie realizacji zadań związanych z usamodzielnianiem wychowanków pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku, wyznaczone przez Starostę Oleckiego na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie, w okresie objętym kontrolą, działało m.in. na podstawie *Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku*, przyjętego Uchwałą Nr 447/2024 Zarządu Powiatu w Olecku z dnia 9 lutego 2024 r., zmienionego Uchwałami Zarządu Powiatu w Olecku: Nr 7/2024 z dnia 14 maja 2024 r., Nr 24/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r. oraz Nr 182/2026 z dnia 27 stycznia 2026 r. **/akta kontroli str. 2-42/**.

Z zapisów Regulaminu wynika, że w strukturze organizacyjnej PCPR wyodrębniono Dział Pomocy Dziecku i Rodzinie, do zadań którego należy m.in. prowadzenie spraw w zakresie przyznawania pomocy osobom usamodzielnianym, opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne. Zapisy Regulaminu stanowią, iż do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

Na podstawie informacji Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 43**, oraz analizy dokumentacji ustalono, że zadania dotyczące usamodzielnień wychowanków (w tym także udzielanie im pomocy i wsparcia) realizuje 2 pracowników, tj.:

- kierownik Działu Pomocy Dziecku i Rodzinie, który prowadzi sprawy osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą,
- inspektor, który zajmuje się sprawami wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Dyrektor poinformował, że w PCPR nie wprowadzono wewnętrznych zarządzeń, regulujących kwestię usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej oraz udzielanej im pomocy. W Jednostce przyjęto następujące druki dokumentów, stosowane przez osoby usamodzielniane:

- *Wskazanie opiekuna usamodzielnienia,*
- *Wskazanie nowego opiekuna usamodzielnienia,*
- *Zgoda na pełnienie funkcji opiekuna usamodzielnienia,*
- *Indywidualny Program Usamodzielnienia,*
- *Modyfikacja Indywidualnego Programu Usamodzielnienia,*
- *Ocena etapowa realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielnienia,*
- *Ocena końcowa procesu usamodzielnienia,*
- *Wnioski o przyznanie pomocy na: kontynuowanie nauki, pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy na zagospodarowanie,*
- *Oświadczenie do wniosku o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki, pomocy pieniężnej na samodzielnie i pomocy na zagospodarowanie (o kontynuowaniu nauki przez osobę usamodzielnianą oraz potwierdzające, że nie była ona karana),*
- *Oświadczenie o możliwości czynnego udziału w postępowaniu,*
- *Oświadczenie o konieczności poinformowania PCPR o zmianach w sytuacji osoby usamodzielnianej*
i o nienależnie pobranych świadczeniach,
- *Wniosek o przekazywanie świadczenia na konto bankowe,*
- *Wniosek o wydanie zaświadczenia w celu ubiegania się o świadczenie z programu „Dobry start”,*
- *Ustalenia dotyczące osoby usamodzielnianej, ubiegającej się o przyznanie świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,*
- *Karta wsparcia udzielanego osobom usamodzielnianym, która została wprowadzona w styczniu*
/akta kontroli str. 47-84/.

Ustalono, że Karta wsparcia udzielanego osobom usamodzielnianym została wprowadzona w styczniu 2026 r. We wcześniejszym okresie rodzaj udzielanej pomocy wychowankom odnotowywano w „Rejestrze osób usamodzielnianych opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą” oraz w „Rejestrze osób usamodzielnianych opuszczających rodzinną pieczę zastępczą”
/akta kontroli str. 278-279/.

2. Usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej w Powiecie Oleckim w badanym okresie

Z Wykazu osób, stanowiącego **akta kontroli str. 85-90** wynika, że w badanym okresie, w procesie usamodzielnienia było łącznie 36 osób, z których:

- 9 - opuściło rodziny zastępcze spokrewnione,
- 8 - opuściło rodziny zastępcze niezawodowe,
- 2 - opuściło rodziny zastępcze zawodowe,
- 17 - opuściło placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Na podstawie danych zawartych w Wykazie ustalono, że w okresie objętym kontrolą, Centrum udzieliło wychowankom następującej pomocy:

- na kontynuowanie nauki - 22 osobom,
- na usamodzielnienie - 3 wychowankom,
- na zagospodarowanie - 9 osobom,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych - 7 wychowankom,
- w uzyskaniu zatrudnienia - 15 osobom,
- prawnej – 9 wychowankom,
- psychologicznej - 5 osobom **/akta kontroli str. 85-90/**.

Wybrani przez wychowanków opiekunowie usamodzielnienia to:

- w 11 przypadkach osoby tworzące rodzinę zastępczą,
- w 5 przypadkach pracownik PCPR,
- w 11 przypadkach pracownik placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- w 9 przypadkach inne osoby, tj.: babcia (2 przypadki), dziadek, ciotka (3 przypadki), matka przyjaciółki, matka chłopaka oraz mąż **/akta kontroli str. 85-90/**.

Ponadto ustalono, że 12 osób, w tym 2, których dokumentację badano - poz. nr 27 i 32 z Wykazu osób), dokonało zmiany opiekuna usamodzielnienia **/akta kontroli str. 85-90/**.

Dyrektor, zapytany w jaki sposób wychowankowie informowani są o tym jak wygląda proces usamodzielnienia, odpowiedział, że *„Osoba usamodzielniana o tym, jak wygląda proces usamodzielnienia, jakie świadczenia jej przysługują, jakie dokumenty trzeba sporządzić, informowana jest przede wszystkim podczas opracowywania indywidualnego programu usamodzielnienia. Dokument, który potwierdza fakt zapoznania osoby usamodzielnianej z informacjami w zakresie usamodzielnienia, stanowi załącznik do Indywidualnego programu usamodzielnienia – Informacja dla osoby usamodzielnianej (...). Osoba potwierdza zapoznanie się z informacją poprzez złożenie swojego podpisu. Główne założenia procesu usamodzielnienia omawiane są ze starszymi wychowankami pieczy zastępczej również przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz przy okazji wskazywania opiekuna usamodzielnienia. W tut. PCPR praktykujemy także sporządzanie okresowych ocen etapowych realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia (zazwyczaj raz w roku), podczas których analizowana jest aktualna sytuacja osób usamodzielnianych i w zależności od potrzeby wskazuje się im, z jakich świadczeń mogą skorzystać, na jakich zasadach, gdzie się zgłosić, w razie potrzeby udziela się pomocy w wypełnianiu dokumentów. Ponadto osoby usamodzielniane mają stały kontakt z pracownikami PCPR w Olecku i na bieżąco przeprowadzane są rozmowy zgodnie z ich potrzebami. W niektórych przypadkach pracownicy kontaktują się również z opiekunami usamodzielnienia, np. gdy nie mogą nawiązać kontaktu z osobą usamodzielnianą lub w celu omówienia spraw dotyczących osób usamodzielnianych, m.in. motywowania do kontynuowania nauki, ubiegania się o świadczenia”* **/akta kontroli str. 43/**.

Kontrolującym przedłożono dokumentację potwierdzającą, że koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej informowali osoby usamodzielniane, które przebywały w rodzinnej pieczy zastępczej, o przebiegu procesu usamodzielnienia, w tym o przysługujących im formach pomocy.

W opinii zespołu inspektorów zapoznanie osób usamodzielnianych z *Informacjami dotyczącymi procesu usamodzielnienia*, w tym możliwych form pomocy oraz warunków jej otrzymania, także podczas opracowywania IPU, należy uznać za dobrą praktykę.

Z informacji Dyrektora Centrum wynika, że w 2025 r. Powiat wydatkował na pomoc usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej łącznie 198 410,55 zł. Natomiast w planie finansowym PCPR, który został zatwierdzony Uchwałą Rady Powiatu w Olecku na 2026 r., na usamodzielnienie ujęto środki w łącznej kwocie 193 207,49 zł **/akta kontroli str. 44/**.

Dyrektor Jednostki poinformował ponadto, że Powiat, w badanym okresie, przyznawał świadczenia dla osób usamodzielnianych w wysokościach określonych w ustawie wripsz **/akta kontroli str. 43/**.

3. Realizacja zadań w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej i formy udzielonego wsparcia

Oceny wykonania przez kontrolowaną Jednostkę zadań w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej dokonano w oparciu o analizę dokumentacji 8 osób (poz. nr 11, 13, 14, 17, 27, 31, 32 i 35 z Wykazu osób), które w okresie objętym kontrolą pozostawały w procesie usamodzielnienia.

a) wskazanie opiekuna usamodzielnienia

Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy wripsz, osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby.

Stwierdzono, że wszyscy wychowankowie, których dokumentację badano, terminowo wyznaczyli opiekuna usamodzielnienia, uzyskując jego pisemną zgodę. Ponadto ustalono, że opiekunowie usamodzielnienia spełniali warunki określone w 145 ust. 3 ustawy wripsz oraz posiadali akceptację Dyrektora Jednostki.

b) opracowanie indywidualnego programu usamodzielnienia (IPU)

Na podstawie analizy dokumentacji ustalono, że każda osoba usamodzielniana, której dokumentację analizowano, posiadała Indywidualny Program Usamodzielnienia (IPU), który, zgodnie z art. 145 ust. 4 ustawy wripsz, sporządzany był co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, wspólnie z opiekunem usamodzielnienia. W każdym badanym przypadku Dyrektor PCPR zatwierdzał IPU oraz jego modyfikacje **/akta kontroli str. 91-210/**.

Analiza IPU wychowanków, którzy w trakcie procesu usamodzielnienia dokonali zmiany opiekuna (poz. 27 i 32 z Wykazu osób) wykazała, że dokumenty te zawierały podpisy tylko tych opiekunów, którzy brali udział w ich tworzeniu **/akta kontroli str. 154-169, 189-204, 211-214/**. W opinii kontrolujących, w przypadku zmiany opiekuna (biorąc pod uwagę zadania, jakie na opiekuna nakładają przepisy ustawy wripsz) zasadne jest zapoznanie nowego opiekuna z IPU oraz udokumentowanie tego faktu np. w formie podpisu na tym dokumencie. Może mieć to znaczący wpływ na skuteczność procesu usamodzielnienia wychowanka. W powyższym zakresie udzielono bieżącego instruktażu.

Z informacji Dyrektora wynika, że w okresie objętym kontrolą nie było przypadku odmowy zatwierdzenia indywidualnego programu usamodzielnienia **/akta kontroli str. 45/**.

Przepisy art. 145 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wripsz stanowią, iż IPU winien określać w szczególności: zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia, sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu

odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Analiza IPU wykazała, że co do zasady zawierały one powyższe elementy, za wyjątkiem programu opracowanego przez wychowanka pod poz. 35 z Wykazu (przebywającego w pieczy zastępczej na terenie innego powiatu), w którym nie określono zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem, zgodnie z art. 145 ust. 1 pkt 1 ustawy wripsz **/akta kontroli str. 205-210/**.

Dyrektor Jednostki w pisemnym wyjaśnieniu wskazał, że „(...) IPU został opracowany przy udziale Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w [...] (na terenie którego przebywa [tu dane osoby usamodzielnianej]), na druku stanowiącym załącznik Nr 25 do zarządzenia Nr PCPR.011.7.2023 Dyrektora PCPR w [...] z dn. 24.03.2023 r. i przesłany do zatwierdzenia przez Dyrektora PCPR w Olecku. Nie mieliśmy okazji zapoznać się wcześniej z tym drukiem (jeśli to my pomagamy w opracowaniu IPU dla osoby usamodzielnianej pochodzącej z innego powiatu, pracownik PCPR w Olecku uzgadnia telefonicznie, czy może być zastosowany nasz druk dokumentu, czy IPU powinien być opracowany na druku stosowanym przez ten inny pcpr). W związku z powyższym przyjęliśmy, że zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia jest taki sam jak wskazany w druku wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia z dnia 06.03.2024 r.” **/akta kontroli str. 215-216/**.

Biorąc pod uwagę fakt, że co do zasady zatwierdzone przez Dyrektora IPU obejmowały wszystkie obszary, o których mowa w art. 145 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wripsz, kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienia. Niemniej, w ramach bieżącego instruktażu wskazano, aby przed zaakceptowaniem programu, każdorazowo weryfikować, czy zawiera on wszystkie ustawowe elementy.

Dyrektor Jednostki poinformował, że w okresie podlegającym kontroli, żadna osoba nie przerwała procesu usamodzielnienia **/akta kontroli str. 46/**.

Przepisy art. 145 ust. 5 ustawy wripsz wskazują, iż kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie informuje powiat właściwy ze względu na planowane miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej o zamiarze osiedlenia się tej osoby w miejscowości wskazanej w indywidualnym programie usamodzielnienia oraz przesyła mu kopię tego programu i informacje o opiece usamodzielnienia.

Ustalono, że w przypadku osoby usamodzielnianej pod poz. 35 w Wykazie, która w pieczy zastępczej przebywała na terenie innego powiatu, gdzie docelowo planowała się osiedlić, przesłano kopię IPU (zawierającego planowane miejsce osiedlenia się) i informacje o opiece usamodzielnienia. Niemniej, w przesłanej korespondencji do powiatowego centrum pomocy rodzinie, właściwego ze względu na planowane miejsce osiedlenia się wychowanka, nie zawarto informacji o zamiarze osiedlenia się tej osoby w miejscowości wskazanej w programie.

Dyrektor PCPR poinformował, że „(...) nie powiadomiliśmy osobnym pismem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w [...] właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej [tu dane wychowanka] o jego zamiarze osiedlenia się w miejscu wskazanym w IPU, ponieważ miało już taką informację. [tu dane wychowanka] przebywa na terenie powiatu [...] od wielu lat (od 2011 r., kiedy został umieszczony w rodzinie zastępczej u babci, która tam mieszkała, następnie u swojej cioci, również zamieszkałej na terenie powiatu [...]), pozostał tam również po opuszczeniu pieczy zastępczej. Dokumenty dot. wskazania opiekuna usamodzielnienia, indywidualny program usamodzielnienia i jego modyfikacje były opracowywane przy udziale i za

*pośrednictwem PCPR w [...]. Następnie zostały przekazane do zatwierdzenia przez Dyrektora PCPR w Olecku, tj. powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Po zatwierdzeniu ich kopie przekazaliśmy do PCPR w [...] (czyli właściwego dla powiatu usamodzielnienia się [tu dane wychowanka]. Poza tym w IPU [tu dane wychowanka] wskazał jednoznacznie, że jego miejscem osiedlenia się jest [...]. W żadnej kolejnej modyfikacji nie było wzmianki, że zmienił miejsce osiedlenia się. We wniosku o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki również wskazał jako miejsce zamieszkania [...]. Na tej podstawie uznaliśmy, że PCPR w [...] posiada już informację o miejscu osiedlenia się [tu dane wychowanka] na ich terenie i dysponuje kopiami dokumentów dot. jego usamodzielnienia **/akta kontroli str. 217-220/**.*

Dyrektor w swoich wyjaśnieniach ponadto wskazał, że obowiązek poinformowania powiatu właściwego ze względu na planowanie miejsca osiedlenia się osoby usamodzielnianej o zamiarze osiedlenia się jej w miejscowości wskazanej w IPU realizuje „(...) w formie pisemnej informacji i w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przy sporządzaniu IPU wskazuje jako powiat właściwy ze względu na planowane miejsce jej osiedlenia się inny niż nasz (właściwy do ponoszenia wydatków na pomocna kontynuowanie nauki i usamodzielnienie) lub w okresie realizacji IPU zmienia miejsce osiedlenia się, przesyłamy informację i kopie ww. dokumentów do właściwego PCPR (...).

*W przypadku [tu dane wychowanka] sytuacja jest inna: miejsce jego osiedlenia się i miejsce jego pobytu znajduje się na terenie powiatu [tu nazwa powiatu], a PCPR [tu nazwa miejscowości] wie o tym fakcie. Podobnie w sytuacjach, jeśli to Powiat Olecki jest powiatem właściwym ze względu na miejsce pobytu i planowane miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej, przesyłamy wskazanie opiekuna, IPU i jego modyfikację do zatwierdzenia przez pcpr-y powiatów właściwych do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie, ale nie dostajemy już od nich dodatkowego powiadomienia, ponieważ mamy w posiadaniu kopie zatwierdzonych dokumentów oraz informację, że osoba usamodzielniana osiedliła się na terenie powiatu, co jest już wskazane w IPU” **/akta kontroli str. 217-220/**.*

Biorąc pod uwagę fakt, że Centrum przesłało kopię IPU (zawierającego planowane miejsce osiedlenia się) oraz informacje o opiece usamodzielnienia do powiatu właściwego ze względu na planowane miejsce osiedlenia się osoby, o której mowa powyżej, kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora. Podkreślić jednak należy, iż poinformowanie powiatu o planowanym miejscu osiedlenia się osoby dotyczy wszystkich przypadków osób usamodzielnianych, które wskażą w IPU, bowiem przepisy ustawy wrispsz nie przewidują wyjątków zwalniających z tego obowiązku. W powyższym zakresie udzielono bieżącego instruktażu.

Ustalono, iż w kontrolowanej Jednostce, zazwyczaj raz w roku, osoba usamodzielniana, opiekun usamodzielnienia oraz Dyrektor dokonują oceny realizacji IPU w formularzu pn. „Ocena etapowa realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielnienia”, która zawiera, m.in.: dane osoby usamodzielnianej, opis jej aktualnej sytuacji, ocenę zrealizowanych zadań, trudności w realizacji IPU, uwagi opiekuna usamodzielnienia dotyczące realizacji programu **/akta kontroli str. 221-222/**. Z informacji Dyrektora PCPR wynika, że ocena ta dokonywana jest w celu weryfikacji ewentualnych potrzeb osób usamodzielnianych, a co za tym idzie ustalenia jakiej pomocy one potrzebują **/akta kontroli str. 43/**. W ocenie zespołu inspektorów dokonywanie oceny realizacji IPU można uznać za dobrą praktykę, bowiem może ona mieć znaczący wpływ na skuteczność procesu usamodzielnienia.

W trakcie kontroli zapytano Dyrektora, kiedy i w jaki sposób w Jednostce dokonywana jest ocena końcowa procesu usamodzielnienia, o której mowa w art. 145 ust. 7 ustawy wripisz. Z pisemnej informacji, stanowiącej akta **kontroli str. 223-224** wynika, że: „(...) ocena sporządzana jest po zrealizowaniu działań określonych w indywidualnym programie usamodzielnienia, z uwzględnieniem terminów wskazanych przez daną osobę usamodzielnianą, w zależności od jej indywidualnej sytuacji. Ocena sporządzana jest wg. wzoru oceny końcowej, opracowanego przez PCPR w Olecku i składa się z dwóch części:

- pierwszą część wypełnia osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia i Dyrektorem PCPR (zawiera opis aktualnej sytuacji osoby usamodzielnianej z uwzględnieniem realizowanych zadań, wynikających z IPU), ocena sporządzana jest w siedzibie PCPR, z pomocą pracowników merytorycznych, którzy zajmują się sprawami osób usamodzielnianych,
- druga część jest wypełniana przez pracownika PCPR i zawiera opis świadczeń i innych form pomocy udzielonych osobie usamodzielnianej w okresie procesu usamodzielnienia.

Formularz oceny końcowej jest przekazywany osobie usamodzielnianej w celu zapoznania się i przygotowania do jego wypełnienia”.

Ustalono, iż w Centrum, w badanym okresie, proces usamodzielnienia zakończyło łącznie 2 wychowanków **/akta kontroli str. 85-90/** w tym 1, którego dokumentację poddano kontroli (poz. 17 w Wykazie). Wychowanek ten, po zakończeniu realizacji IPU, wspólnie z opiekunem usamodzielnienia oraz Dyrektorem dokonał oceny końcowej procesu usamodzielnienia, wypełniając dokument pn. *Ocena końcowa procesu usamodzielnienia* **/akta kontroli str. 225-227/**.

c) Przyznawanie pomocy na kontynuowanie nauki

W okresie objętym kontrolą pomoc na kontynuowanie nauki otrzymało łącznie 22 wychowanków. Natomiast spośród osób, których dokumentację badano, takiej formy pomocy udzielono 7 wychowankom (poz. nr 11, 13, 14, 27, 31, 32 i 35 z Wykazu osób) **/akta kontroli str. 85-90/**.

Stwierdzono, że w badanych przypadkach, pomoc na kontynuowanie nauki każdorazowo przyznawana była na podstawie pisemnego wniosku **/przykład - akta kontroli str. 228, 263/**, po zatwierdzeniu IPU – zgodnie z art. 145 ust. 1 ustawy wripisz. W każdym analizowanym przypadku weryfikowany był okres przebywania w pieczy zastępczej, uprawniający wychowanka do przyznania tego świadczenia – o czym mowa w art. 141 ust. 1 ustawy wripisz. Decyzje administracyjne, które poddano analizie, zawierały wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa **/akta kontroli str. 229-261/** i zostały skutecznie doręczone (wysłane za pośrednictwem Poczty Polskiej, za potwierdzeniem odbioru lub odebrane osobiście przez stronę).

Ustalono, że Dyrektor oraz kierownik Działu Pomocy Dziecku i Rodzinie posiadali upoważnienie Starosty Oleckiego do wydawania w jego imieniu decyzji administracyjnych, które zostało przedłożone zespołowi inspektorów do wglądu. Wszystkie analizowane decyzje, przyznające pomoc na kontynuowanie nauki, podpisane były przez Dyrektora, a więc przez osobę uprawnioną.

Decyzje wydawane były zgodnie z żądaniem strony. Wysokość pomocy na kontynuowanie nauki odpowiadała kwocie, określonej w obowiązujących przepisach. W okresie podlegającym kontroli nie wydano decyzji odmownej w przedmiocie przyznania pomocy na kontynuowanie nauki.

W okresie objętym, w przypadku wychowanka pod poz. nr 35 z Wykazu, wszczęto postępowanie administracyjne dotyczące uchylecia decyzji z uwagi na przerwanie przez niego nauki **/akta kontroli str. 263-265/**.

Wszystkie analizowane postępowania zakończono w terminie określonym w art. 35 § 3 Kpa, tj. w ciągu miesiąca od dnia wszczęcia postępowania.

Ustalono, iż w analizowanych przypadkach, pomoc na kontynuowanie nauki przyznawana była co do zasady na czas trwania roku szkolnego. Ponadto stosownie do art. 146 ust. 3 ustawy wrispz, była wypłacana nie dłużej niż do ukończenia przez wychowanków 25 roku życia.

Dyrektor, zapytany w jaki sposób w Jednostce weryfikuje się fakt, czy osoba usamodzielniana, która pobiera pomoc na kontynuowanie nauki, nadal się uczy, poinformował, że „(...) *Osoba usamodzielniana składa wnioski o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki na początku roku szkolnego/akademickiego wraz z zaświadczeniem ze szkoły/uczelni. Zdarzają się również przypadki, kiedy pracownicy sami występują z wnioskiem o skonkretyzowanie informacji, np. ustalenie od kiedy dana osoba jest uczniem/słuchaczem danej szkoły. Następnie pracownicy tej jednostki występują do szkół/uczelni z wnioskami o udostępnienie informacji, czy osoba otrzymała promocję na kolejny semestr/ukończyła szkołę (zwykle 2 razy w roku, po zakończeniu semestru zimowego i letniego, w niektórych przypadkach częściej – niektóre osoby wymagają większego nadzoru w związku z informacjami telefonicznymi, ustnymi o prawdopodobieństwie nierealizowania indywidualnego programu usamodzielnienia w zakresie kontynuowania nauki)*” **/akta kontroli str. 44/**.

Przepisy art. 147 ustawy wrispz wskazują konkretne okoliczności, kiedy pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje. Wskazać należy, iż z przytoczonego unormowania prawnego nie wynika, aby fakt nieotrzymania promocji przez wychowanka na kolejny semestr, warunkował kontynuowanie pomocy na kontynuowanie nauki. W myśl powyższych przepisów zadaniem Jednostki powinno być ustalenie, czy wychowanek nadal się uczy, a tym samym realizuje IPU. Dlatego też w ocenie kontrolujących pozyskiwanie ze szkół informacji, dotyczących uzyskania przez osobę usamodzielnianą promocji jest bezzasadne.

Przedstawione do wglądu zespołowi inspektorów elektroniczne wyciągi z przelewów bankowych, co do zasady potwierdziły, że pomoc na kontynuację nauki wypłacano zgodnie z wydanymi decyzjami i przelewano na wskazane przez wychowanków rachunki bankowe, za wyjątkiem 2 przypadków. Ustalono bowiem, że osobom usamodzielnianym:

- pod poz. 27 w Wykazie osób, decyzją nr PDiR.UW.552.126.2024 z dnia 11 października 2024 r., przyznano świadczenie na kontynuowanie nauki od 01 września 2024 r. do 31 sierpnia 2025 r. i określono termin wypłaty do 30-go każdego miesiąca **/akta kontroli str. 256-258/**,
- pod poz. 35 w Wykazie, decyzją nr PDiR.UW.552.134.2025 z dnia 4 listopada 2025 r., przyznano pomoc na kontynuowanie nauki od 01 października 2025 r. do 31 sierpnia 2026 r. i wskazano termin wypłaty również do 30-go każdego miesiąca **/akta kontroli str. 244-246/**.

Z wydruków księgowych natomiast wynikało, że w pierwszym przypadku świadczenie za miesiąc sierpień 2025 r. zostało wypłacone 5 września 2025 r., natomiast w przypadku drugiej osoby usamodzielnianej świadczenie za miesiąc styczeń 2026 r. zostało wypłacone 5 lutego 2026 r. **/akta kontroli str. 266-269/**.

W związku z tym kontrolujący zwrócili się do Dyrektora o wyjaśnienie przyczyny uchybienia terminu wypłaty świadczenia. W odpowiedzi na powyższe uzyskano informację, że „(...) *W powiecie oleckim pomoc na kontynuowanie nauki wypłacana jest w terminie wskazanym w decyzji o przyznaniu świadczenia, tj. do 30 dnia danego miesiąca kalendarzowego.*

W indywidualnych przypadkach zdarzają się sytuacje, że wypłata jest opóźniona o kilka dni, do czasu zweryfikowania, czy dana osoba uczy się nadal, czy została skreślona z listy uczniów/słuchaczy danej szkoły w miesiącu, którego wypłata dotyczy. W celu uniknięcia ryzyka pobrania przez osoby usamodzielniane nienależnych świadczeń i ewentualnego żądania od nich w następstwie tego odsetek, практикуjemy występowanie do szkół, w których uczą się osoby usamodzielniane (otrzymujące pomoc na kontynuowanie nauki), z wnioskiem o udzielenie informacji, czy osoba otrzymała promocję na kolejny semestr/ukończyła szkołę, a jeśli nie, o podanie daty skreślenia z listy uczniów/słuchaczy. Pozwala to na bieżące weryfikowanie uprawnienia do pomocy na kontynuowanie nauki. Osoby najczęściej nie informują nas o przerwaniu nauki, czy skreśleniu z listy słuchaczy pomimo tego, że są informowane o obowiązku powiadomienia PCPR o każdej zmianie w ich sytuacji, która ma wpływ na prawo do świadczenia (w załączniku do naszego druku IPU, we wniosku o przyznanie pomocy, w oświadczeniu składanym w ramach prowadzonego postępowania, w decyzji przyznającej świadczenie oraz przypomina się im w ww. obowiązku w czasie rozmów z pracownikami) (...)” **/akta kontroli str. 270-272/.**

Dyrektor wyjaśniając pierwszy przypadek wskazał, iż „(...) pomoc na kontynuowanie nauki za sierpień 2025 r. została przekazana na konto osoby usamodzielnianej w dniu 05.09.2025 r. (pozostałym osobom usamodzielnianym w dniu 27 sierpnia). Przyczyną opóźnienia wypłaty świadczenia [tu dane osoby usamodzielnianej] była informacja z [tu nazwa szkoły], w której kontynuowała naukę. Wynika z niej, że [tu dane osoby usamodzielnianej] nie ukończyła szkoły, jest uprawniona do zdawania egzaminu poprawkowego w sierpniu, a sklasyfikowana zostanie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 29.08.2025 r. (piątek). [tu dane osoby usamodzielnianej] została telefonicznie poinformowana przez pracownika PCPR, że świadczenie za sierpień może zostać wypłacone później, po zweryfikowaniu, czy przysługuje jej za pełny miesiąc. [tu dane osoby usamodzielnianej] nie zawiadomiła tut. jednostki o zaliczeniu egzaminu poprawkowego. Wnioskiem z dnia 29.08.2025 r. (data posiedzenia Rady Pedagogicznej) wystąpiliśmy (...) do [tu nazwa szkoły] o udzielenie informacji, czy ukończyła szkołę, ewentualnie o podanie daty skreślenia jej z listy uczniów. Zgodnie z odpowiedzią z dnia 02.09.2025 r. (data wpływu do PCPR (...)) ww. ukończyła szkołę. Na podstawie tej informacji wypłata została przekazana na konto osoby usamodzielnianej w dniu 05.09.2025 r. Klasyfikacja dokonywana przez Radę Pedagogiczną szkół często odbywa się w ostatnich dniach miesiąca. W przypadku [tu dane osoby usamodzielnianej] 29.08.2025 r. był piątkiem, a ostatnie dni sierpnia wypadły w dni wolne od pracy, co dodatkowo opóźniło uzyskanie informacji ze szkoły i dokonanie przelewu” **/akta kontroli str. 270-272/.**

Dyrektor w przypadku drugiego wychowanka wyjaśnił, że „(...) W dniu 16.01.2026 r. wystąpiliśmy z wnioskiem do [tu nazwa szkoły], w której [tu dane osoby usamodzielnianej] kontynuował naukę, o udzielenie informacji, czy otrzymał promocję na semestr trzeci, a w przypadku skreślenia z listy uczniów, o podanie daty skreślenia. W dniu planowanej wypłaty świadczenia, tj. 28.01.2026 r., w związku z brakiem odpowiedzi, pracownik PCPR w Olecku skontaktował się telefonicznie z pracownikiem ww. szkoły, który poinformował, że [tu dane osoby usamodzielnianej] nie ukończył jeszcze semestru: nie stawiał się na pierwszy termin sesji poprawkowej, a kolejny wyznaczony jest na 31 stycznia. Dopiero po tym dniu i decyzji Rady Pedagogicznej możliwe będzie udzielenie odpowiedzi na nasz wniosek. Tego samego dnia pracownik PCPR skontaktował się telefonicznie również z [tu dane osoby usamodzielnianej] (...) w celu wyjaśnienia jego sytuacji związanej z kontynuacją nauki

(z rozmowy sporządzona została w dniu 28.01.2026 r. notatka – znajduje się w aktach osoby usamodzielnianej)). Został również poinformowany, że świadczenie za styczeń 2026 r. wypłacimy po zweryfikowaniu, do kiedy mu przysługuje. W dniu 02.02.2026 r. ww. szkoła przestała skan informacji, z której wynika, że [tu dane osoby usamodzielnianej] był słuchaczem [tu nazwa szkoły] do dnia 30.01.2026 r. Na tej podstawie zostało wszczęte postępowanie [z urzędu] w sprawie uchYLENIA decyzji (...) dot. przyznania pomocy na kontynuowanie nauki (...), a w dniu 05.02.2026 r. wypłacono świadczenie (...). Klasyfikacja dokonana przez Radę Pedagogiczną miała miejsce już po 30 dniu stycznia, co opóźniło uzyskanie informacji ze szkoły, na podstawie której można zweryfikować, do kiedy pomoc na (...) [kontynuowanie nauki] przysługiwała [tu dane wychowanka], a następnie dokonano przelewu” /akta kontroli str. 270-272/.

Przepisy art. 146 ust 1 ustawy wripsz określają wprost, iż jednym z warunków otrzymania pomocy na kontynuowanie nauki jest jej faktyczne kontynuowanie. Natomiast art. 147 ustawy wripsz wskazuje konkretne okoliczności, kiedy pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje. Z żadnego przytoczonych przepisów nie wynika, aby fakt nieotrzymania promocji przez wychowanka na kolejny semestr (co opisano we wcześniejszej części niniejszego wystąpienia), czy też niezdanie egzaminu poprawkowego, o co w zapytaniu o udostępnienie danych występowało PCPR, miały wpływ na wypłatę świadczenia.

Wskazać należy, że wychowanek kontynuuje naukę do dnia skreślenia go z listy uczniów. Tym samym jeśli do dnia wypłaty PCPR nie posiadał informacji o skreśleniu – winien był wypłacić świadczenie, przyjmując korzystne dla strony założenie. Niezdany egzamin jest tylko informacją o negatywnej ocenie, a nie dowodem, iż wychowanek nie realizuje IPU. Może on bowiem powtórzyć semestr/podejść do egzaminu poprawkowego. Dopiero po faktycznym powzięciu informacji o skreśleniu z listy uczniów można mówić o tym, że przerwał naukę i nie realizuje IPU.

Nadmienić jednocześnie należy, że kwestię nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, w tym pobranych przez osoby usamodzielniane, regulują przepisy art. 92 ustawy wripsz.

Przyczyną opisanego uchybienia jest niewłaściwie przyjęty sposób weryfikacji, czy wychowankowie faktycznie kontynuują naukę, co skutkowało nieterminowym wypłacaniem 2 osobom usamodzielnianym świadczenia na kontynuowanie nauki, przyznanego decyzją administracyjną, a co za tym idzie pozbawiło ich środków finansowych w danym miesiącu.

d) przyznawanie pomocy na usamodzielnienie

W okresie objętym kontrolą pomoc na usamodzielnienie otrzymało łącznie 3 wychowanków, w tym 2, których dokumentację poddano analizie (poz. nr 17 i 31 z Wykazu) /akta kontroli str. 85-90/.

Stwierdzono, że pomoc na usamodzielnienie każdorazowo przyznawana była po zatwierdzeniu IPU – zgodnie z art. 145 ust. 1 ustawy wripsz, na podstawie pisemnego wniosku /przykład - akta kontroli str. 273/.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami weryfikowano, czy długość okresu przebywania wychowanka w pieczy zastępczej, uprawniała do przyznania pomocy na usamodzielnienie – stosownie do art. 141 ustawy wripsz. Decyzje administracyjne, które poddano analizie zawierały wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa, podpisane były przez Dyrektora, a więc osobę uprawnioną /akta kontroli str. 274-279/. Wydawane były zgodnie z żądaniem strony, a wysokość pomocy na usamodzielnienie była zgodna z obowiązującymi

przepisami. Ustalono, iż analizowane postępowania zakończono w terminie określonym w art. 35 § 3 Kpa, tj. w ciągu miesiąca. Decyzje zostały skutecznie doręczone osobom usamodzielnianym.

W okresie podlegającym kontroli nie wydano decyzji odmownej na pomoc w zakresie usamodzielnienia.

Na podstawie analizy przedłożonych elektronicznych wyciągów przelewów bankowych, kontrolujący ustalili, iż świadczenia wypłacane były zgodnie z wydanymi decyzjami i przebrane zostały na wskazane przez osoby usamodzielniane rachunki bankowe.

Analiza przedłożonej dokumentacji wykazała, iż zgodnie z art. 149 ust. 2 ustawy wripisz, pomoc na usamodzielnienie została wypłacona nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

e) przyznawanie pomocy na zagospodarowanie

W badanym okresie Centrum udzieliło pomocy na zagospodarowanie łącznie 9 wychowankom, w tym 3, których dokumentację badano (poz. 17, 27 i 31 z Wykazu) **/akta kontroli str. 85-90/**, na podstawie ich pisemnego wniosku **/akta kontroli str. 280/**. Wychowankowie we wniosku wskazywali jakie artykuły zostaną zakupione za środki z otrzymanej pomocy. Osoby wnioskujące o pomoc na zagospodarowanie posiadały zatwierdzony przez Dyrektora IPU, o którym mowa w art. 145 ust. 4 ustawy wripisz. Ustalono, że w 1 przypadku (poz. 27 z Wykazu) udzielono pomocy w formie finansowej (która została przebrana na wskazane przez osobę usamodzielnianą rachunek bankowy), natomiast w 2 przypadkach (poz. 17 i 31 z Wykazu) w formie rzeczowej (Centrum uregulowało należność faktur za zakupiony asortyment).

Z informacji Dyrektora wynika, że „*Pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana w dwóch formach (...):*

- *pieniężnej (jest wypłacana na konto wskazane przez osobę usamodzielnianą),*
- *rzeczowej (osoba usamodzielniana zakupuje składniki pomocy we współpracy z pracownikiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku). Fakturę za zakupioną pomoc rzeczową opłaca Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku, osoba usamodzielniana kwituje jej odbiór. Formy realizacji ww. pomocy wynikają z indywidualnej sytuacji danej osoby usamodzielnianej i są zgodne z jej oczekiwaniami i potrzebami (np. w sytuacji osoby z niepełnosprawnością lub oczekującej pomocy w dokonaniu zakupu (...), która nie ma wsparcia ze strony innych osób)”* **/akta kontroli str. 281/**.

W każdym analizowanym przypadku weryfikowano okres przebywania wychowanka w pieczy zastępczej, uprawniający go do otrzymania pomocy na zagospodarowanie, stosownie do art. 141 ust. 1 ustawy wripisz.

Decyzje administracyjne, które poddano analizie zawierały wszystkie wymagane elementy, o których mowa w art. 107 § 1 Kpa, podpisane były przez osobę uprawnioną, tj. Dyrektora i zostały skutecznie doręczone **/akta kontroli str. 282-287/**.

Decyzje wydawane były zgodnie z żądaniem strony, a wysokość przyznanej pomocy na zagospodarowanie odpowiadała kwocie określonej w obowiązujących przepisach.

Pomoc na zagospodarowanie, stosownie do art. 150 ust. 1 ustawy wripisz, była udzielana przed ukończeniem przez osoby usamodzielniane 26 roku życia.

W Jednostce nie było przypadku odmowy przyznania pomocy na zagospodarowanie.

f) udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia

Z informacji Dyrektora Centrum wynika, że w okresie objętym kontrolą, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych udzielono łącznie dla 7 osób usamodzielnianych, w tym 2, których dokumentację analizowano (poz. 14 i 27 w Wykazie osób). Ustalono, że 6 wychowanków umieszczono w mieszkaniu treningowym, natomiast 1 osobie udzielono pomocy w sporządzeniu wniosku o przydział mieszkania komunalnego, co udokumentowano w *Karcie wsparcia udzielonego dla* [tu dane osoby usamodzielniane] **/akta kontroli str. 43-46, 290/**.

Dyrektor poinformował że, w badanym okresie 15 wychowankom, w tym 3, których dokumentację badano (poz. 11, 17 i 31 z Wykazu) udzielano pomocy w uzyskaniu zatrudnienia **/akta kontroli str. 85-90/**. Ustalono, że pomoc ta świadczona była na prośbę osób usamodzielnianych i dotyczyła m.in. napisania CV, czy pokierowania wychowanka do urzędu pracy.

Dyrektor Jednostki poinformował ponadto, że „*Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku współpracuje z Fundacją Rozwoju Ziemi Oleckiej, przy której działa Centrum Integracji Społecznej w Olecku, w zakresie organizacji praktyk zawodowych dla osób usamodzielnianych. W związku z realizacją indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego 2 osobom zorganizowano odbywanie praktyki zawodowej w tut. jednostce, 1 w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Olecku i 1 w spółdzielni mieszkaniowej. Z tego tytułu [osoby usamodzielniane] otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości 2000,00 zł miesięcznie*” **/akta kontroli str. 43-46/**. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w przedłożonej dokumentacji.

g) zapewnianie pomocy prawnej i psychologicznej

Przepisy art. 140 ust. 1 pkt 3 ustawy wripsz stanowią, że osobie usamodzielnianej, opuszczającej pieczę zastępczą zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Na podstawie danych ujętych w Wykazie ustalono, że w badanym okresie 9 wychowankom, w tym 4, których dokumentację analizowano (poz. 11, 27, 31 i 32 z Wykazu), udzielono pomocy prawnej **/akta kontroli str. 85-90/**. Ustalono, że osoby usamodzielniane informowane były o możliwości skorzystania z pomocy prawników, którzy świadczą usługi w PCPR oraz w Starostwie Powiatowym w Olecku. Wychowankowie byli również umawiani na konsultacje z prawnikami przez pracowników udzielających im wsparcia. Świadczenie tej formy pomocy wychowankom dokumentowano w „*Rejestrze osób usamodzielnianych opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą*” oraz w „*Rejestrze osób usamodzielnianych opuszczających rodzinną pieczę zastępczą*” **/akta kontroli str. 288-289/**.

Z danych ujętych w Wykazie osób wynika, że w okresie objętym kontrolą 5 wychowankom, w tym 1, którego dokumentację poddano analizie (poz. 14 z Wykazu) udzielono pomocy psychologicznej **/akta kontroli str. 85-90/**. Ustalono, że wychowankowie mają zapewnioną pomoc psychologiczną na terenie Centrum i są informowani o możliwości skorzystania z takiego wsparcia. Udzielanie wychowankom pomocy psychologicznej odnotowywane jest w rejestrach, o których mowa powyżej.

h) inne formy wsparcia

Z informacji przekazanych przez Dyrektora Jednostki, stanowiących **akta kontroli str. 44-45** wynika, że od kwietnia 2024 r. Centrum realizuje projekt pt. „Wsparcie systemu pieczy zastępczej w Powiecie Oleckim”, mający na celu „(...) *zwiększenie dostępu na terenie powiatu oleckiego do usług społecznych umożliwiających wsparcie oraz integrację i aktywizację społeczną dla rodzin zastępczych, osób przebywających w pieczy zastępczej, osób usamodzielnianych oraz kadry systemu pieczy zastępczej* (...). Realizowany jest w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 i współfinansowany ze środków EFS+. Jednym z działań Projektu jest wsparcie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Na podstawie informacji Dyrektora oraz analizy przedłożonej dokumentacji projektowej ustalono, iż w okresie podlegającym kontroli wychowankom, w ramach Projektu, organizowano spotkania z coachem, dofinansowywano pobyt w mieszkaniach treningowych oraz dofinansowywano kursy na prawo jazdy **/akta kontroli str. 44-45/**. Ustalono, że w ramach Projektu, w badanym okresie wsparciem, objęto łącznie 14 osób usamodzielnianych.

Dyrektor poinformował, iż Centrum nie organizowało szkoleń dla opiekunów usamodzielniania oraz grup wsparcia dla opiekunów i wychowanków.

4. Uwagi i wnioski

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych wnioskować można, że PCPR w Olecku, w okresie objętym kontrolą realizowało ustawowe zadania w zakresie pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym, o którą wnioskowali wychowankowie oraz wypłacało im należne świadczenia pieniężne. Na podkreślenie zasługuje duże zaangażowanie pracowników w pomoc osobom usamodzielnianym.

W celu zminimalizowania ryzyka powstania uchybień i/lub nieprawidłowości w realizacji zadań, należy wdrożyć instruktaż udzielony podczas kontroli w bieżącą pracę Jednostki.

5. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonym uchybieniem, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wri spz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za jego powstanie stosownych działań, mających na celu jego wyeliminowanie oraz realizację następującego zalecenia:

- 1. Pomoc na kontynuowanie nauki wypłacać zgodnie z terminami określonymi w decyzjach administracyjnych.**

POUCZENIE

Stosownie do art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Kierownik kontrolowanej jednostki może w każdym czasie wycofać złożone do wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Zespół kontrolujących:

Agnieszka Brzozowska - główny specjalista

Katarzyna Stefanowska - główny specjalista